

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze k bakalářské práci

Význam dotací v obecním rozpočtu

a jejich vliv na rozvoj obce

Martin Němec

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Obsahem bakalářské práce je analyzování rozpočtu obce Kasejovice a určení vlivu dotací na její rozvoj. Je zde popsána podrobná struktura příjmové i výdajové stránky obce. Z této struktury je oddělen výčet čerpaných dotačních titulů za období 2008-2013 a k tomuto období je přiřazen seznam realizovaných projektů, ve kterých proběhlo spolufinancování z dotačních fondů.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí.

V první teoretické části práce popisují, jakým způsobem je řešeno financování obcí v České republice včetně stanovení a schvalování rozpočtů obce. Na rozpočet obce navazuje podrobný soupis příjmů a výdajů obce. V závěru první části práce jsou uvedeny operační programy včetně jejich poskytovatelů, do kterých se mohly obce zapojit a využít finanční zdroje k rozvoji svého regionu.

V praktické části práce se zabývám samotným rozbohem příjmových a výdajových složek obce Kasejovice a jejím vývojem v čase. Jsou zde vybráni konkrétní poskytovatelé dotací a tituly, ze kterých obec čerpala, včetně výše hodnoty za dané období. V závěru praktické části práce je proveden výčet projektů, jež obec realizovala a podíl jejich financování a spolufinancování pomocí dotací.

V závěru bakalářské práce je provedeno zhodnocení vývoje a struktury financování obce a jeho dopady na rozvoj obce.

Klíčová slova: rozpočet, dotace, obec, hospodaření obce, financování, rozvoj

Cíl práce a metodika

Cíl

Cílem této práce je provést analýzu rozpočtu obce, zhodnotit význam dotací pro obecní rozpočet a jejich vliv na rozvoj obce. Na konkrétním případě obce Kasejovice bude poměrovou metodou rozpočtu obce provedeno vyhodnocení schopnosti obce zajistit své administrativní fungování, služby pro občany a rozvoj obce bez dotačních titulů.

Metodika

Zhodnocení vlivu dotací na rozpočet obce bude provedeno za období roku 2008-2013. Použité údaje jsou převzaty z účetních dokladů a analýz, které byly poskytnuty starostkou obce Kasejovice. Tyto podklady obsahují závěrečné účty obce za jednotlivé roky zvoleného období a investiční projekty, které byly obcí realizovány. Analýza rozpočtu obce bude provedena na základě vertikální a horizontální analýzy, za pomoci komparace a syntézy dat i základní matematicko-statistické metody. Bude provedeno zkoumáním struktury jednotlivých položek výdajů a příjmů obce, jež jsou pro obec zásadní. Následně budou vypsány dotační tituly, které obec za dané období čerpala. U nich budou uvedeny čerpané částky za jednotlivé roky a jejich poskytovatel. Následně bude proveden výčet investičních projektů, které byly obcí Kasejovice realizovány a na základě všech těchto údajů provedeno zhodnocení schopnosti obce zajistit své administrativní fungování, služby pro občany a rozvoj obce i bez dotačních titulů. Na základě získaného výsledku proběhne závěrečné zhodnocení vlivu dotací na chod a rozvoj obce.

Závěr

V současné době se většina obcí stále potýká s nedostatkem finančních prostředků, které jsou potřebné pro financování činnosti obce a rozvoje obce. S požadavkem na větší soběstačnost obecních rozpočtů je na obce veden tlak, aby zdroje obce byly tvořeny příjmy, které budou dostatečně vysoké a měly by být závislé na aktivitě obce tzn. takové, které může obec svojí činností ovlivnit. Příjmy obce by měly být předem plánovatelné.

V této práci jsem se zaměřil na rozbor příjmů i výdajů obce a na její finanční stabilitu. Obec musí být schopna z přijatých prostředků financovat, jak administrativní fungování všech svých úřadů, tak služby pro své obyvatele. Dále by měla být schopna vypracovávat investiční projekty, které přispívají k rozvoji obce a potažmo i regionu.

V teoretické části své práce jsem za pomoci dostupné literatury a internetových zdrojů popsal současný stav financování obcí v České republice a fungování obce. Dále jsem přiblížil, jakým způsobem probíhá sestavování a schvalování rozpočtu. Následně jsem se zaměřil na možnosti příjmů a výdajů, které obec musí za rozpočtové období uhradit. Poslední část teoretické části jsem pak věnoval dotacím, v současné době velkému přispívateli do obecního rozpočtu.

V praktické části jsem pak provedl analýzu příjmů a výdajů obce z výsledných zpráv hospodaření obce Kasejovice za období 2008-2013. Zde jsem popsal, jaké jsou největší příjmy obce, jaké jsou největší výdaje obce a jejich vývoj v daném časovém horizontu.

V závěru praktické části své práce jsem vypsaly všechny nenárokové dotační tituly, z kterých obec Kasejovice za dané období čerpala a jaké částky z nich získala. Následně jsem provedl výčet hlavních projektů, které byly z těchto titulů úspěšně zrealizovány.

Závěrem tedy mohu říci, že obec je schopna financovat většinu svého chodu a služeb pro občany bez dotací. Při pohledu na většinu realizovaných investičních akcí, však byla každá z nich z převažující části spolufinancována z dotačních titulů. Dokázal jsem tak v případě obce Kasejovice, zásadní vliv dotací na rozvoj obce.

Závěrem své práce mohu říci, že obec je bez dotací schopna financovat pouze chod úřadu a služby pro občany. Z analýzy zrealizovaných investičních projektů obce Kasejovice je patrné, že bez spolufinancování by projekt obec nebyla schopna zrealizovat v kratším časovém úseku popř. zrealizovat vůbec. Podíl spolufinancování z dotačních titulů se pohybuje v rozmezí 30-

80 % celkových výdajů projektu. Zrealizované investiční projekty s podílem spoluúčasti dotačních titulů výrazně přispívají k rozvoji života obyvatel jak společenském tak i pracovním. Na modelu obce Kasejovice jsem dokázal, že dotace a schopnost starostů využít jejich potenciál mají zásadní vliv na celkový rozvoj obce.

Seznam literatury

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Projektový management - od nápadu k realizaci projektu aneb jak připravit a řídit projekt*. Leonardo, spol. s r. o., 2008

JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Příbram: Profesion Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.

Kasejovice a okolí: pohledy do minulosti a současnosti. Kasejovice, 2010.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

Internetové zdroje:

Businessinfo.cz. *Mandatorní výdaje* [online]. 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z:<http://business.center.cz/business/pojmy/p1215-mandatorni-vydaje.aspx>

Businessinfo.cz. *Techniky a metody finanční analýzy* [online]. 2009 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z:<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html#kvametest>

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty: aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu* [online]. Praha, 2008 [cit. 2015-02-13]. ISBN 978-80-87123-06-5. Dostupné z:http://www.transparency.cz/doc/kr_pruvodce2008.pdf

Města a obce online [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z:<http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-64>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013* [online]. 2008 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z:<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II JIHOZÁPAD* [online]. 2008 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Jihozapad>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *MONITOROVACÍ INDIKÁTORY (MONITOROVACÍ UKAZATELE)* [online]. 2009 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/slovník-pojmu/M/Monitorovaci-indikatory-%28monitorovaci-ukazatele%29>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Strukturální fondy.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-01-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Regionální politika v kontextu rozšíření Unie* [online]. 2008 [cit. 2015-02-01]. Dostupné z: : <http://www.mvcr.cz/clanek/regionalni-politika-v-kontextu-rozsireni-unie.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích* [online]. 2014 [cit. 2015-02-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

Politiky Evropské unie: Regionální politika [online]. 2014 [cit. 2015-02-24]. ISBN 978-92-79-41284-4. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/regional_policy_cs.pdf

Zákony:

Zákon o obcích. In: *sbírka zákonů ČR*. 2000. §1-14

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. § 7 a § 9